

Kryptosporidioosi - nouseva zoonoosiuhka nautakarjoissa (KRYPTO-hanke)

Cryptosporidium-alkueläin aiheuttaa suolistotulehdusta (kryptosporidioosia) sekä ihmisessä että eläimissä. Taudin yleistyminen märehitijöillä on työperäinen riskitekijä lypsykarjatililla ja vasikkakasvattamoissa. KRYPTO-hanke selvittää, miksi kryptosporidioositauti on lisääntymässä Suomessa.

Ajankohtaista Krypto-hankkeesta

[Lue lisää](#)

Aikataulu

Hanke on päättynyt

Tavoitteet

Kryptosporidioosi - nouseva zoonoosiuhka nautakarjoissa (KRYPTO-hanke) selvittää, miksi kryptosporidioositauti on lisääntymässä Suomessa. Cryptosporidium-alkueläin aiheuttaa suolistotulehdusta (kryptosporidioosia) sekä ihmisessä että eläimissä.

Ihmiseen tauti tarttuu herkästi ulosteen välityksellä toisesta ihmisestä tai eläimestä sekä saastuneista elintarvikkeista, uima- ja juomavedestä. Tauti voi vaatia sairaalahoitoa ja olla kohtalokaskin. Ihmisten tartuntatapaukset ovat nopeasti lisääntyneet viime vuosien aikana. Taudin yleistyminen märehitijöillä on työperäinen riskitekijä lypsykarjatililla ja vasikkakasvattamoissa.

Nautatilat tarvitsevat ohjeistusta, jossa huomioidaan mm. vasikkatilat, lääkitys, desinfektio-ohjeet erilaisissa olosuhteissa, sekä eläinten siirtojen, työturvallisuuden, lannan käsittelyn ja taudinhallinnan ohjeistus. Maatalouden

työterveyshuolto tarvitsee käytännönläheistä ohjeistusta tartuntojen ehkäisyyn ja diagnosointiin.

Aineistot ja menetelmät

Tutkimuksen avulla selvitetään kryptosporidioosin epidemiologiaa Suomessa ja edistetään tartuntojen hallintaa ja torjuntaa niin naudoilla kuin ihmisilläkin monin tavoin. Hankkeessa selvitetään ne tekijät, jotka edistävät tartunnan leviämistä ja taudinpurkauksia tiloilla ja toisaalta tunnistetaan taudinpurkauksilta suojelevat tekijät.

Hanke koostuu viidestä työpaketista:

1. Tartunnan leviäminen ja hallinta nautatiloilla
2. Parempi työturvallisuuden riskinhallinta
3. Ihmistartuntojen parempi tunnistaminen
4. Tartuntojen molekyyliepidemiologia
5. Varautuminen vesiepidemioihin

Tulokset ja vaikuttavuus

Kotieläintuottajilla ja tilatason ratkaisulla on suuri merkitys eläintautien leviämisen ehkäisyssä. Elinkeino tulee karjatasolla kokemaan hankkeen hyödyn parantuneena työturvallisuutena ja työntekijöiden vähentyneinä sairauskuluina sekä vasikoiden parempana terveytenä, kasvuna, vähentyneenä lääkitystarpeena, taloudellisena tuottona ja hyvinvointina.

Maatalouden työterveyshuollon neuvonnalla pyritään oikeilla työskentelytavoilla ehkäisemään ihmisten tartuntojen syntymistä. Lisäksi työterveyshuolto oppii epäilemään kryptosporidioosin mahdollisuutta työntekijän sairastuessa, jolloin diagnostiikka ja tartuntaa rajoittavat toimenpiteet osataan kohdistaa oikein. Kryptosporidioosin merkitys työperäisenä sairautena tunnistetaan ja tapaukset osataan luokitella sellaisiksi.

Rahoittajat ja yhteistyökumppanit

Hankkeen toteuttavat yhteistyössä Ruokavirasto, Terveystieteiden tutkimuskeskus, Työterveyslaitos, Eläinten terveys ETT ry, Helsingin yliopisto, Valio Oy ja EU:n loistautien vertailulaboratorio. Hanketta rahoittaa Maatilatalouden kehittämisrahasto.

Hankkeen koordinaattorina toimii Ruokavirasto.

Lue lisää [Ruokaviraston hankesivulta](#).

Kysy hankkeesta

Sirpa Laitinen

Projektipäällikkö, vanhempi asiantuntija

Sähköpostiosoite

[sirpa.laitinen \[at\] ttl.fi](mailto:sirpa.laitinen@ttl.fi)

Puhelin

+358 30 474 7233

Tutustu tarkemmin

[Vasikat lähteenä ammattitaudille - tautihallintaan tarvitaan monen alan osaajia...
Tutkimusseminaarit ja materiaalit](#)

Avainsanat

[maatalous](#)

[altistuminen](#)

[työterveyshuolto](#)

[yrittäjyys](#)

Seuraa projektia sosiaalisessa mediassa

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [LinkedIn](#)
- [Instagram](#)